

KARTA KURSU

rok akademicki 2023/2024

Kierunek: Psychologia

Specjalność: -

Forma prowadzenia zajęć: stacjonarne

Stopień: jednolite magisterskie

Rok: II

Semestr: zimowy

Nazwa	Psychologia społeczna
Nazwa w j. ang.	Social Psychology

Koordynator	prof. dr hab. Zinoviia Karpenko	Zespół dydaktyczny
		prof. dr hab. Eva Sollárová
Punktacja ECTS*	6	

Opis kursu (cele kształcenia)

Wiedza: Celem kursu jest zapoznanie uczestników z terminologią i podstawowymi prawidłowościami reprezentującymi aktualny stan wiedzy z zakresu psychologii społecznej, a także z klasycznymi eksperymentami i wybranymi koncepcjami.

Umiejętności: Student potrafi rozpoznawać na wczesnym etapie zagrożenia wynikające z procesów stereotypizacji i uprzedzeń międzygrupowych oraz manipulacyjnych technik wywierania wpływu na decyzje i zachowania jednostki. Zakłada to pogłębienie umiejętności monitorowania swoich procesów psychicznych oraz kontrolowania zniekształceń poznawczych i bezrefleksyjnego reagowania na zachowania innych osób, zarówno w relacjach interpersonalnych, jak i w kontekście grupy oraz w relacjach międzygrupowych.

Kompetencje społeczne: Celem praktycznym jest uwrażliwienie uczestników na wpływ sytuacji społecznych na przebieg procesów poznawczych, emocjonalno-motywacyjnych i decyzyjnych jednostki.

Warunki wstępne

Wiedza	
Umiejętności	
Kursy	

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01 - Rozumie i potrafi zdefiniować podstawowe pojęcia z zakresu psychologii społecznej i metodologii badań psychologicznych, a w szczególności badań eksperymentalnych.	K_W01, K_W02, K_W04
	W02 - Zna klasyczne eksperymenty z psychologii społecznej, dotyczące dysonansu poznawczego, konformizmu i wpływu społecznego czy udzielania pomocy ofiarom napaści czy wypadku, etc. Potrafi zrekonstruować przebieg eksperymentu i uzyskane wyniki.	K_W02, K_W04, K_W07
	W03 - Rozumie poznawczo-motywacyjne mechanizmy niektórych zjawisk społecznych, takich jak dysonans poznawczy, atrybucja przyczyn zachowań, powstawanie uprzedzeń i stereotypów, automatyczne vs kontrolowane przetwarzanie informacji w trakcie spostrzegania i zdarzeń oraz ludzi.	K_W01, K_W02, K_W03

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01 – Adekwatnie dobiera odpowiednią do założonego celu treść i formę komunikatów społecznych, wykorzystując wiedzę o psychologicznych regułach i technikach wpływu społecznego.	K_U02, K_U05,
	U02 – Trafnie analizuje uwarunkowania zjawisk społecznych i zachowań grupowych w oparciu o znajomość mechanizmów psychologicznych.	K_U02, K_U05,
	U03. Potrafi samodzielnie analizować informacje z zakresu psychologii z wykorzystaniem różnych źródeł.	K-U02

Z komentarzem [AW1]: Brakuje jednego efektu uczenia się dla kursu

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K01 – Potrafi konstruktywnie i skutecznie komunikować się oraz pracować w grupie, zwłaszcza w trakcie realizacji wspólnego zadania czy projektu.	K_K02, K_K03,
	K02 – Inspiruje (motywuje) i komunikatywnie prezentuje efekty własnej i grupowej pracy, wykorzystując werbalne i niewerbalne środki wyrazu.	K_K02, K_K04,
	K03 Ma świadomość ograniczeń związanych z badaniami prowadzonymi w ramach psychologii	K_K06

Z komentarzem [AW2]: Brakuje jednego efektu uczenia się dla kursu

Organizacja											
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach									
		A		K		L		S		P	
Liczba godzin	30			30							
60											

Opis metod prowadzenia zajęć

Kurs odbywa się zdalnie w trybie synchronicznym i częściowo asynchronicznym za pomocą platformy MS Teams.

Wykład o charakterze informacyjno-problemowym z wykorzystaniem multimediów, a także wykład interaktywny.

Ćwiczenia – praca w małych grupach, prezentacja projektów grupowych, elementy empirii (proste eksperymenty dla celów poglądowych), dyskusja, gry dydaktyczne, burza mózgów.

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Konsultacje indywidualne
W01							X	X		X		X	
W02							X	X		X		X	
W03								X		X		X	
W04								X		X		X	
U01							X	X		X			
U02							X	X		X		X	
U03							X	X				X	
U04							X			X			
K01													
K02												X	
K03													
K04													

Z komentarzem [AW3]: W efektach uczenia się dla kursu są wymienione trzy (odnośnie wiedzy) stąd też tu też w tabeli powinny być tylko oznaczenia W01, W02, W03. Analogicznie jest zbyt dużo rozpisanych symboli dla umiejętności i kompetencji społecznych

Z komentarzem [AW4]: Za pomocą egzaminu można sprawdzić wiedzę i ewent. Umiejętności, a nie kompetencje

Kryteria oceny	Warunkiem zaliczenia ćwiczeń jest obecność i merytoryczny udział (odwołujący się do znajomości odpowiedniej literatury) w zajęciach, aktywne uczestniczenie w przygotowaniu projektu zbiorowego w oparciu o zebrany materiał empiryczny lub napisanie eseju na wybrany temat.
----------------	---

	Warunkiem zaliczenia egzaminu jest poprawna odpowiedź na co najmniej 55% pytań zamkniętych; progi punktowe przy ocenach wyższych niż dst. (3) będą uzależnione od rozkładu wyników w grupie.
Uwagi	Przedmiot kierunkowy na studiach stacjonarnych jednolitych magisterskich kierunek: Psychologia

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

WYKŁADY:

1. Przedmiot i podstawowe podejścia w psychologii społecznej: perspektywa poznawcza, motywacyjna, behawiorystyczna, społeczno-kulturowa i ewolucjonistyczna.
2. Metody badań w psychologii społecznej. Metody obserwacyjne (w tym analiza wytworów) oraz korelacyjne. Obszary zastosowań, zalety i ograniczenia.
3. Eksperyment laboratoryjny i naturalny jako podstawowa metoda psychologii społecznej. Niektóre zasady projektowania i przeprowadzania eksperymentów; przykłady „kroczących” badań eksperymentalnych.
4. Spostrzeganie społeczne a ukryte teorie osobowości. Wnioskowanie o przyczynach ludzkich zachowań: rodzaje atrybucji, podstawowy błąd atrybucji.
5. Społeczne i podmiotowe źródła samooceny. Różne aspekty ja (realne, idealne, powinnościowe). Ja niezależne vs Ja współzależne a różnice międzykulturowe.
6. Motywacyjne funkcje samooceny: jej rola w podejmowaniu lub unikaniu aktywności związanych z subiektywnym sukcesem lub porażką; zmiana obrazu siebie (poczucia własnej tożsamości) jako warunek wszelkich istotnych zmian.
7. Heurystyczne przetwarzanie informacji jako źródło błędów i zniekształceń poznawczych (heurystyka dostępności, reprezentatywności, złudzenie wsteczne, błąd koniunkcji).
8. Efekt fałszywej zgodności (False Consensus Effect, FCE) i jego uniwersalność. Niektóre interpretacje, niektóre konsekwencje psychologiczne i społeczne.
9. Koncepcja dysonansu poznawczego L. Festingera i jego mniej oczywiste konsekwencje (dążenie do spójności własnych zachowań, przekonań i deklarowanych poglądów, procesy postdecyzyjne, etc.).
10. Społeczne konteksty dehumanizacji i teoretyczne problemy związane z rozumieniem i wyznaczaniem granic „natury ludzkiej”.
11. Eksperyment więzienny Ph. Zimbardo i jego aktualność społeczna. Efekt Lucyfera.
12. Badania eksperymentalne nad tzw. infrahumanizacją. Uniwersalność kategorii „swoi i obcy” a paradygmat grup minimalnych.
13. Antropomorfizacja - nadmiar humanizmu czy kompensowanie dehumanizacji? Korelaty i konsekwencje uczłowieczania pozaludzkich istot i obiektów.
14. Wolność (autonomia) jako wartość, czyli J. Brehma koncepcja reaktancji. Zasada niedostępności dóbr w ujęciu R. Cialdiniego a reaktancja.
15. Dwuznaczność autorytetów, czyli eksperyment S. Milgrama i posłuszeństwo wobec autorytetów.

ĆWICZENIA:

1. Wprowadzenie w tematykę zajęć – omówienie wpływu społecznego na przykładzie najważniejszych eksperymentów i kampanii społecznych
2. Komunikacja interpersonalna
3. Asertywność w komunikowaniu się
4. Procesy i myślenie grupowe
5. Facylitacja i hamowanie społeczne
6. Negocjacje
7. Manipulacje
8. Samoocena
9. Stereotypy i uprzedzenia
10. Konflikty
11. Agresja

12. Media i cyberprzemoc
13. Atrakcyjność interpersonalna i miłość
14. Autoprezentacja
15. Podsumowanie zajęć – quiz wiedzy

Wykaz literatury podstawowej

1. E. Aronson (2012). *Psychologia społeczna*. Wydawnictwo PWN, Warszawa (s. 1-668)
2. Ciecuch, J. (2013). *Kształtowanie się systemu wartości od dzieciństwa do wczesnej dorosłości*. Wydawnictwo Liberi Libri (s. 37-91).
3. Maliszewski, N. (2011). *Dynamiczna teoria postaw. O relacji postaw jawnych i utajonych*. Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego (rozdz. 1-2, s. 7-60).
4. Wojciszke, B. (2009). *Człowiek wśród ludzi. Zarys psychologii społecznej*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar (rozdz. 1-9 oraz 11).

Wykaz literatury uzupełniającej

1. Baran, T. (2011). Pomiar zjawiska infromanizacji „obcych” poprzez atrybucję słów typowo ludzkich i typowo zwierzęcych. *Psychologia Społeczna*, 3(18), 202-213.
2. Cialdini, R. B. (2009). *Wywieranie wpływu na ludzi. Teoria i praktyka* (nowe poszerzone wydanie). Gdańsk: GWP.
3. Doliński, D. (2008). *Techniki wpływu społecznego*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar.
4. Mudyń, K. (2014). Między antropomorfizacją a dehumanizacją. Powracający problem natury ludzkiej. *Czasopismo Psychologiczne*, 1(20), 1-9.
5. Wojciszke, B. (2011). *Psychologia społeczna*, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	30
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	30
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	2
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	18
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	30
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	20
	Przygotowanie do egzaminu	20
Ogółem bilans czasu pracy		150
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		6